

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a členů JUDr. Zbyňka Poledny, Mgr. Davida Chaloupky, Mgr. Jaroslava Kocince, JUDr. Gabriely Vilímkové a Mgr. Barbory Kubíkové v právní věci kárného žalobce: **ministr spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti kárně obviněné: **JUDr. E. J., soudní exekutorka** Exekutorský úřad Praha 6, se sídlem Slavičkova 372/2, Praha 6, zastoupené Mgr. Tomášem Mařátkou, advokátem, se sídlem Dušní 8/11, Praha 1 – Josefov, o návrhu na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudního exekutora ze dne 18. 12. 2017, č. j. MSP-46/2017-OED-KEU/17,

t a k t o :

I.

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

JUDr. E. J., soudní exekutorka
Exekutorský úřad Praha 6
se sídlem Slavičkova 372/2, Praha 6

s e z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek spočívající v tom, že

jako soudní exekutorka pověřená vedením exekuce v příkazech k úhradě nákladů exekuce určila náklady právního zastoupení oprávněného a tyto náklady poté právním zástupcům vyplatila tak, že namísto částky ve výši 484 Kč

- v příkazu č. j. 034 EX 362/16-13 ze dne 13. 7. 2016 určila tyto náklady ve výši 2.541 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 2391/16-22 ze dne 21. 3. 2017 určila tyto náklady ve výši 2.541 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 1123/16-12 ze dne 12. 9. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 464/16-12 ze dne 21. 8. 2016 určila tyto náklady ve výši 2.831 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 641/16-15 ze dne 17. 8. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 1127/16-19 ze dne 26. 8. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 333/16-15 ze dne 10. 7. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.089 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 216/16-18 ze dne 6. 6. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.089 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 926/16-14 ze dne 3. 10. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 56/16-13 ze dne 13. 5. 2016 určila tyto náklady ve výši 2.541 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 2257/16- 14 ze dne 31. 1. 2017 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 2266/16-15 ze dne 13. 1. 2017 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 2628/16-20 ze dne 7. 3. 2017 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 2136/16-17 ze dne 12. 1. 2017 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,

- v příkazu č. j. 034 EX 1597/16-12 ze dne 28. 11. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.936 Kč,
- v příkazu č. j. 034 EX 173/16-22 ze dne 10. 6. 2016 určila tyto náklady ve výši 1.089 Kč,

neboť tento skutek **není kárným deliktem**.

II.

Podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, se kárně obviněné přiznává náhrada nákladů kárného řízení, jejíž výše bude stanovena samostatným rozhodnutím.

O d ů v o d n ě n í

[1] Kárný žalobce podal kárnou žalobu na základě výsledků kontroly Exekutorského úřadu Praha 6, soudní exekutorky JUDr. E. J. provedené dne 14. 7. 2017. Při ní zjistil, že kárně obviněná v příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 034 EX 362/16 - 13 ze dne 13. 7. 2016 určila náklady právního zastoupení oprávněného dle ustanovení § 6 odst. 1, § 7 a § 8 odst. 1 advokátního tarifu, ve spojení s ustanovením § 11 odst. 2 písm. e) advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 750 Kč. Podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu byl určen 2x režijní paušál po 300 Kč. To vše zvýšené o náhradu daně z přidané hodnoty ve výši 21%, tedy 441 Kč, celkem tedy ve výši 2 541 Kč. Náklady právního zastoupení oprávněného přitom měly být podle názoru kárného žalobce určeny ve výši 200,- Kč za dva úkony právní služby podle ustanovení § 14b odst. 2 advokátního tarifu, 2x režijní paušál ve výši po 100 Kč dle ustanovení § 14b odst. 5 advokátního tarifu, to vše zvýšené o náhradu daně z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy 84 Kč, celkem ve výši 484 Kč.

[2] Pochybení téhož typu zjistil kárný žalobce taktéž v příkazu k úhradě nákladů exekuce č. j. 034 EX 2391/16-22 ze dne 21. 3. 2017, č. j. 034 EX 1123/16- 12 ze dne 12. 9. 2016, č. j. 034 EX 464/16-12 ze dne 21. 8. 2016, č. j. 034 EX 641/16-15 ze dne 17. 8. 2016, č. j. 034 EX 1127/16-19 ze dne 26. 8. 2016, č. j. 034 EX 333/16-15 ze dne 10. 7. 2016, v č. j. 034 EX 216/16-18 ze dne 6. 6. 2016, č. j. 034 EX 926/16-14 ze dne 3. 10. 2016, č. j. 034 EX 56/16-13 ze dne 13. 5. 2016, č. j. 034 EX 2257/16- 14 ze dne 31. 1. 2017, č. j. 034 EX 2266/16-15 ze dne 13. 1. 2017, č. j. 034 EX 2628/16-20 ze dne 7. 3. 2017, č. j. 034 EX 2136/16-17 ze dne 12. 1. 2017, č. j. 034 EX 1597/16-12 ze dne 28. 11. 2016 a č. j. 034 EX 173/16-22 ze dne 10. 6. 2016.

[3] Kárný žalobce shrnul, že ve všech těchto případech bylo v předmětných řízeních vymáháno peněžité plnění, jehož tarifní hodnota nepřevýšila 50.000 Kč a bylo zahájeno návrhem podaným na ustáleném vzoru opakovaně pro tytéž oprávněné. Kárný žalobce je toho názoru, že v těchto případech byly splněny podmínky pro určení výše nákladů podle ustanovení § 14b odst. 1 a 2, odst. 5 písm. a) advokátního tarifu. Podle názoru kárného žalobce na základě tohoto postupu kárně obviněné došlo k obohacení advokátů oprávněných o částku 23.401 Kč na úkor povinných. Závažnost kárného delikt kárný žalobce spatřuje v tom, že jde o opakované pochybení trvající téměř celý rok (od 13. 5. 2016 do 21. 3. 2017), po který soudní exekutorka zvýhodňovala advokáty obchodních společností PRAFIS a.s. JUDr. M. K. a MOSTECKÉ BYTOVÉ, a.s., JUDr. T. K. Kárný žalobce má za to, že důvodem takového postupu kárně obviněné může být zajištění vymáhání pohledávek od těchto společností prostřednictvím jmenovaných právních zástupců.

pokračování

[4] Kárný žalobce poukázal na to, že nesprávné určování nákladů exekuce v příkazech k úhradě nákladů exekuce, a to jak odměny, tak hotových výdajů soudního exekutora, shledal Nejvyšší správní soud opakovaně kárným deliktem, např. v řízení vedeném pod sp. zn. 14 Kse 10/2011 a sp. zn. 15 Kse 12/2015. Poukázal poté na to, že Ústavní soud v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 1881/11 ze dne 16. ledna 2012 konstatoval, že neopodstatněné navyšování nákladů exekučního řízení představuje zneužití práva.

[5] Kárně obviněná ve vyjádření namítla, že z kárné žaloby nijak nevyplývá, v čem by mělo spočívat porušení povinnosti podle ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu a podle článku 5 odst. 1 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů. S odkazem na zákonné podmínky pro přiznání náhrady nákladů podle ustanovení § 14b odst. 1 a 2 advokátního tarifu namítla, že ve všech vytykánych případech nalézací řízení ani řízení za účelem provedení soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce nebyla zahájena na ustáleném vzoru uplatňovaném opakovaně týměž žalobcem ve skutkově i právně obdobných věcech. Kontrolní orgán a následně ani kárný žalobce se pak vůbec nezabývali tím, zda byla řízení zahájena návrhem podaným na ustáleném vzoru uplatněném opakovaně týměž žalobcem ve skutkově i právně obdobných věcech, tudíž podmínkou pro aplikaci § 14b advokátního tarifu.

[6] Kárně obviněná setrvala na svém postoji, že uvedená řízení nebyla zahájena návrhem podaným na ustáleném vzoru opakovaně pro tytéž oprávněné. Namítla, že pro posouzení aplikace ustanovení § 14b advokátního tarifu není relevantní to, že přijde návrh na formuláři (což se v daných případech ani nestalo), ale návrh musí být posouzen komplexně nejen ve vztahu k samotné věci, jíž se týká, a její náročnosti, individuality a rozdílnosti, ale také ve vztahu k dalším případům stejného oprávněného. Je samozřejmé, že v případech, které nejsou na první pohled zřejmé, může dojít k různému posouzení a že budou existovat případy hraniční. Kárně obviněná taktéž zdůraznila, že ve všech vytykánych případech s určením výše nákladů právního zastoupení souhlasil nejen oprávněný, ale i povinný a exekuční soud. S názorem, že by mělo jít o vyčíslení nákladů dle § 14b advokátního tarifu, přišel až kontrolní orgán.

[7] Kárně obviněná také poukázala na to, že v letech 2016 – 2017 u ní bylo zahájeno přes 3.000 nových exekucí. Kárný žalobce však nesouhlasí s posouzením pouze 16 případů z tohoto počtu. Kárně obviněná poukázala na to, že kárný soud v rozhodnutí ze dne 11. dubna 2017, sp. zn. 14 Kse 3/2016 – 65 zdůraznil, že ojedinělá chyba či nesprávnost odůvodnění může vést k výtce ze strany dohledových orgánů, nikdy však nemůže být úspěšně žalována před kárným soudem. Kárný soud zde uvedl, že je především na účastnících daného řízení, aby svá práva dostatečně hájili, a to zejména cestou opravných prostředků, včetně námitek. Kárně obviněná podotkla, že účastníci řízení ani exekuční soud v těchto řízeních nikdy nerozporovali správnost výše nákladů právního zastoupení.

[8] Kárně obviněná je toho názoru, že i pokud by se kárný soud přiklonil k názoru, že by bylo možné namítané případy subsumovat pod ustanovení § 14b advokátního tarifu, v jejím případě šlo také o velmi hraniční věc a v objemu exekucí šlo o zanedbatelný zlomek případů. Kárně obviněná namítla, že neporušovala tento podzákoný předpis vědomě, jelikož měla a má stále za to, že výklad kárného žalobce je nesprávný, a nečinila tak s úmyslem kohokoliv, tím spíše sebe, obohatit. Popírá jakoukoliv domluvu s právními zástupci oprávněných o účelovém navyšování jejich odměn. S odkazem na závěry rozhodnutí kárného soudu ze dne 31. 7. 2012, č. j. 14 Kse 10/2011 – 117 je poté toho názoru, že zde ke kárnému deliktu nedošlo. Za toto jednání jí mohl kontrolní orgán udělit maximálně výtku.

[9] Ústní jednání ve věci proběhlo dne 26. 6. 2018 za přítomnosti zástupkyně kárného žalobce, kárně obviněné a jejího obhájce.

[10] Mezi stranami není sporný skutkový stav ani spor o výklad ustanovení § 14b odst. 1 a 2 advokátního tarifu. Obecně sporný je jejich názor na aplikaci těchto ustanovení na jednotlivé případy uvedené v kárné žalobě. Kárně obviněná částečně ještě před podáním kárné žaloby v 9 z vyjmenovaných případů své pochybení uznala. Ve vyjádření ke kárnému žalobci ze dne 3. 9. 2017 k tomu uvedla, že u ní došlo k chybnému zadání nákladů právního zastoupení při administraci nového spisu do systému a poté k následnému přepisu těchto nákladů do jednotlivých příkazů. V ostatních případech se poté již rozcházejí názory kárného žalobce a kárně obviněné, zda zde bylo možno určit náklady zastoupení advokátem podle ustanovení § 14b odst. 1 a 2 advokátního tarifu.

[11] Jednotně pro všechny uvedené věci považuje kárný soud za nezbytné posoudit, zda eventuální pochybení při posouzení, zda zde měla kárně obviněná náklady zastoupení určit podle ustanovení § 14b odst. 1 a 2 advokátního tarifu, vůbec mohly být kárným deliktem, případně za jakých podmínek.

[12] Kárný soud zde vycházel z tezí, které sám formuloval při posouzení obdobných skutků jiných kárně obviněných. Kárný soud již dříve vyslovil obecnou premisu, že „*kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce (...)*“ (viz rozhodnutí ze dne 19. 5. 2011, č. j. 15 Kse 6/2010 – 54). Zejména ve svém rozhodnutí ze dne 19. 11. 2013, č. j. 14 Kse 5/2012 – 248 pak vyložil, že „*příkaz k úhradě nákladů exekuce je zvláštní typ rozhodnutí, kterým soudní exekutor určuje výši a jednotlivé složky nákladů exekuce, které je povinný spolu s náklady oprávněného povinen uhradit. Jedná se tedy o rozhodnutí, které spadá pod rozhodovací činnost exekutora a je považováno za úkon soudu. Z uvedeného tedy vyplývá, že kárný žalobce výtkami proti tomuto rozhodnutí nelze výtka vůči postupům či vůči průtahům soudního exekutora při výkonu jeho činnosti.*“

[13] V citovaném rozhodnutí navíc kárný soud stanovil, že ani nezákonnost či eventuální nepřezkoumatelnost příkazu k úhradě nákladů exekuce *a priori* není kárným deliktem, neboť tyto vady rozhodnutí by měly být řešeny prostředky, které k tomu právní řád skýtá. Na případná pochybení soudního exekutora, kterých se dopustil při výkonu jeho rozhodovací činnosti, je tedy třeba nahlížet analogicky jako na typově obdobná pochybení soudců. V této souvislosti poté kárný soud zdůraznil, že proti příkazu o náhradě nákladů řízení jsou přípustné opravné prostředky k exekučním soudům podle ustanovení § 88 odst. 3 exekučního řádu. Jejich judikatura by poté měla být sjednocována soudy vyšších stupňů a to konkrétně Nejvyšším soudem.

[14] Jak již bylo uvedeno výše, podstata sporu v projednávané věci vychází z toho, že advokátní tarif v ustanovení § 14b odst. 1 advokátního tarifu odvozuje základní podmínku pro určování těchto nákladů zastoupení jen z neurčitě definovaného „*návrhu na zabavení řízení podaného na ustáleném vzoru ve skutkové i právně obdobných věcech*“. Každá z procesních stran na tuto problematiku nicméně nahlíží z odlišných pozic. Kárný žalobce jejich splnění dovozuje z toho, že se v uvedených případech jednalo o návrhy těchto oprávněných osob, které podali totožní zástupci v typově obdobných věcech. Naopak kárně obviněná poukazovala na to, že byť formálně o takový návrh mohlo jít, věci se mohly odlišovat ve svém předmětu, nešlo tedy vždy o skutkově i právně obdobné věci.

[15] Pro všechny tyto případy poté souhrnně platí, že žádný povinný o nápravu prostřednictvím opravných prostředků neusiloval. Povaha těchto návrhů a následkem toho i správnost určení odměny zástupce v příkazech k úhradě nákladů exekuce tak nebyla podrobena přezkumu u příslušných exekučních soudů. Ani kárnému soudu přitom není z úřední činnosti známo, že by k otázce výkladu výše uvedeného pojmu existovala ona sjednocující judikatura vyšších soudů. V situaci, kdy není jednoznačně zřejmé, jaké parametry má splňovat návrh, aby jej bylo možno podřadit pod ustanovení § 14b odst. 1 a 2 advokátního tarifu (a podle toho

pokračování

určit náklady zastoupení oprávněných osob), není ze strany kárného soudu možné primární posouzení, zda tyto parametry skutečně splňovaly návrhy ve výše specifikovaných věcech. Podle názoru kárného soudu pak nelze ani případné pochybení soudního exekutora hodnotit jako kárný delikt.

[16] Kárný soud pochopitelně nemůže pominout situace, kdy pochybení soudních exekutorů nabudou takové intenzity, že půjde již o extrémní vybočení ze zákonem stanoveného postupu. Pod takové postupy lze podřadit porušení zřejmého a nesporného ustanovení zákona, případně jeho interpretaci naprosto extrémním a nepřijatelným způsobem (viz rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, č. j. 14 Kse 6/2010 – 181, dále rozhodnutí ze dne 31. 7. 2012, č. j. 14 Kse 10/2011 - 132). Kárné řízení v těchto případech, jak již kárný soud dříve v rozhodnutích ve věcech vedených pod sp. zn. 14 Kse 5/2012 či sp. zn. 15 Kse 2/2016 vyložil, je poté toliko subsidiárním prostředkem *ultima ratio*. Z uvedených okolností však kárný soud rozhodování kárně obviněné o nákladech zastoupení oprávněných jako excesivní nevyhodnotil. Na tomto závěru nemění nic ani poněkud rozporný náhled kárně obviněné na své vlastní postupy v inkriminovaných věcech, kdy ve vyjádření k výsledkům kontroly některá pochybení uznala a ve vyjádření ke kárně žalobě je popřela.

[17] Z uvedených důvodů proto kárný soud ve skutcích, jež jsou kárně obviněné kladeny za vinu, kárné delikt neshledal. Kárně obviněnou proto podle ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. zprostil kárné žaloby.

[18] Podle ustanovení § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. platí, že jestliže senát kárně obviněného zprostil kárné žaloby, má kárně obviněný nárok vůči státu na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením. Vzhledem k tomu, že k této skutečnosti je nezbytné provedení dalšího šetření (vyčíslení nákladů kárně obviněnou) rozhodne o těchto nákladech kárný soud samostatným rozhodnutím (srov. ustanovení § 19 odst. 3 *in fine* zákona č. 7/2002 Sb.)

P o u č e n í: Proti tomu rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné (§21 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů).

V Brně dne 26. června 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda kárného senátu
ve věcech soudních exekutorů